

Safonau

Gwasanaeth Arian a Phensiynau

Ionawr 2021

Gwasanaeth
Arian a
Phensiynau

Cyflwyniad

Mae'r Gwasanaeth Arian a Phensiynau (MaPS) yn gorff hyd braich o'r Adran Gwaith a Phensiynau (DWP) sydd â chyfrifoldeb i ddarparu cyngor, gwybodaeth ac arweiniad i wella dealltwriaeth a gwybodaeth pobl o faterion ariannol a'u gallu i reoli eu materion ariannol eu hunain. Gwneir hyn yn uniongyrchol trwy wasanaethau diduedd am ddim sydd wedi'u cynllunio i helpu pobl i wneud y gorau o'u harian a'u pensiynau.

Mae Deddf Canllawiau Ariannol a Hawliadau 2018 (Y Ddeddf) yn nodi gofyniad i'r Corff Canllawiau Ariannol Sengl (a ailenydd yn MaPS) osod safonau mewn perthynas â phersonau sy'n darparu gwybodaeth, cyngor neu ganllawiau yn unol â'r cyrff:

- Swyddogaeth canllaw pensiwn
- Swyddogaeth cyngor ar ddyledion
- Swyddogaeth arweiniad arian

Mae'r Ddeddf hefyd yn nodi amcanion MaPS, y mae'r safonau hyn yn cyfrannu atynt trwy sicrhau darpariaeth gwasanaeth a chydymffurfiaeth o ansawdd, wedi'i danategu gan systemau a gweithdrefnau da.

Mae'r safonau'n nodi, ar lefel uchel, y gofyniad ansawdd a pherfformiad ar gyfer gwasanaethau y mae MaPS yn eu darparu'n uniongyrchol neu'n comisiynu trwy bartneriaid. Nod y safonau yw darparu gwasanaethau sy'n gwella gwybodaeth ariannol defnyddwyr ac wrth wneud hynny i'w galluogi i wneud penderfyniadau gwybodus.

Mae'n ofynnol i MaPS gyhoeddi safonau sy'n berthnasol i'w ddarpariaeth ei hun a phartneriaid o wasanaethau. Mae'r FCA yn gyfrifol am adolygu sut mae MaPS yn monitro ac yn gorfodi'r safonau.

Bwriad y safonau hyn yw nodi'n glir, ac mewn un lle, yr egwyddorion ar gyfer cyflawni swyddogaethau cyngor ac arweiniad MaPS. Nid ydynt yn disodli unrhyw gytundebau grant neu contractau presennol a ddelir gyda MaPS.

Bydd y safonau yn darparu fframwaith ar gyfer datblygu arferion gorau a gwella gwasanaethau yn barhaus y gellir eu defnyddio fel pwynt cyfeirio ar gyfer cydweithredu â sefydliadau partner, rhanddeiliaid a llywodraethau datganoledig Cymru, Gogledd Iwerddon, a'r Alban.

Bydd y safonau hyn yn berthnasol i waith MaPS mewn perthynas ag addysg i blant a phobl ifanc (ac eithrio'r darpariaethau sy'n ymwneud â sesiynau arweiniad a chyngor unigol, nad ydynt yn berthnasol).

Nid oes gan MaPS unrhyw bwerau gorfodi statudol. Nid yw'r gofyniad i gadw at holl ddeddfwriaeth, gofynion rheoliadol neu reolau trethiant y DU ar hyn o bryd neu yn y dyfodol wedi'i nodi yn y safonau hyn, gan y disgwylir bod y rhain yn berthnasol i sefydliadau fel y bwriadwyd gan y mesurau penodol. At hynny, rhag ofn y bydd gwrthdaro, bydd y rheini'n cael blaenoriaeth dros y darpariaethau a nodir yn y safonau hyn.

Bydd ein safonau gwasanaeth yn cael eu cynllunio i sicrhau ein bod yn cydymffurfio â'n rhwymedigaethau o dan Ddyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus (Adran 75 Gogledd Iwerddon) mewn perthynas â'n holl weithgareddau, a chyda'r gofyniad yn y Ddeddf targedu ein gwybodaeth a'n harweiniad at ddefnyddwyr sydd fwyaf mewn angen, yn enwedig y defnyddwyr hynny mewn amgylchiadau bregus.

Gall digwyddiadau eithriadol arwain at amgylchiadau lle na all gwasanaeth fodloni elfen o'r safonau dros dro. Gall MaPS, yn amodol ar gymeradwyaeth ei Fwrdd, ganiatáu i'r gwasanaeth barhau lle byddai hyn er budd defnyddwyr. Bydd rhaglen adfer a gymeradwywyd gan MaPS yn cael ei sefydlu a bydd yr FCA yn cael ei hysbysu.

Bydd y safonau hyn yn cael eu hadolygu'n flynyddol gan MaPS a'u diweddarau o bryd i'w gilydd, i adlewyrchu unrhyw newidiadau sylweddol i ddarparu gwasanaeth MaPS. Mewn amgylchiadau o'r fath, gofynnir am gymeradwyaeth gan yr FCA yn ôl yr angen.

Cyflenwi Gwasanaeth

Safon 1

1. Rhaid i'r wybodaeth, yr arweiniad a'r cyngor a gynigir gan MaPS neu bartner cyflenwi sicrhau ei fod yn helpu ac yn galluogi defnyddiwr i wneud penderfyniadau gwybodus. Rhaid i'r gwasanaethau a ddarperir fod yn annibynnol ac am ddim ar y pwynt cyflenwi a chyrraedd y defnyddwyr hynny sydd eu hangen fwyaf. Rhaid i'r wybodaeth, yr arweiniad neu'r cyngor a ddarperir:
 - a. Bod yn ddiuedd ac yn gywir.
 - b. Bod ar gael i'r holl ddefnyddwyr sy'n defnyddio gwasanaethau a ddarperir mewn ystod o sianeli a fformatau, gan ganiatáu mynediad ystyrlon yn dibynnu ar eu hamgylchiadau personol.
 - c. Ystyried anghenion defnyddwyr mewn amgylchiadau bregus a theilwra ein dull gweithredu yn ôl yr angen mewn perthynas â dylunio, comisiynu, darparu, hyfforddi staff, sicrhau ansawdd a gwerthuso.
 - ch. Deall y gwahaniaeth rhwng cyngor ac arweiniad a chydymffurfio â'r ffin rhwng gweithgareddau rheoledig a heb eu rheoleiddio.
 - d. Bod yn amserol ac yn berthnasol i'r defnyddiwr.
 - dd. Ceisio cymell penderfyniadau a gweithredoedd gwybodus. Lle bo hynny'n berthnasol, rhaid i MaPS a'i bartneriaid cyflenwi ddarparu galwadau clir i weithredu, y camau nesaf, neu eu trosglwyddo i sefydliadau eraill.
 - e. Gwneud y defnyddiwr yn ymwybodol o offer digidol ar wefan MaPS a gwefan partneriaid cyflenwi.
 - f. Cefnogi defnyddwyr i gwblhau'r offer digidol, yn ôl yr angen.
 - ff. Sicrhau, ar gyfer gwasanaethau a ddarperir yng Nghymru, bod y darparwr hefyd yn gallu darparu'r gwasanaeth yn gyfartal yn Gymraeg ac yn unol â Chynllun Iaith Gymraeg MaPS.

Rhaid i MaPS neu ei bartneriaid cyflenwi beidio â:

- g. Cyflwyno neu argymhell yn benodol neu'n ymhlyg gynnyrch penodol, darparwr cynnyrch gwasanaeth ariannol, neu gynghorydd ariannol, oni bai ei fod yn hwyluso addasu a datrys dyledion.
- ng. Gwerthu, trefnu, neu hwyluso gwerthu gwasanaeth neu gynnyrch ariannol.
- h. Derbyn unrhyw daliad neu gymhelliant amhriodol o ganlyniad i'r arweiniad neu'r cyngor a ddarperir i ddefnyddiwr.

Cyngor ac Arweiniad dan Arweiniad Ymarferwyr

Safon 2

2. Efen bwysig o wasanaeth MaPS i ddefnyddwyr yw sesiynau arweiniad neu gyngor unigol, a nodir isod safonau sy'n berthnasol i bob ymarferydd sy'n darparu gwasanaeth ar gyfer neu ar ran MaPS:
 - a. Rhaid i bob ymarferydd sicrhau eu bod yn:
 - i. hysbysu defnyddwyr o gwmpas, pwrpas a chyfyngiadau'r sesiwn;
 - ii. hysbysu defnyddwyr am y wybodaeth bersonol ac ariannol y gall yr ymarferydd ofyn amdani yn ystod y sesiwn;
 - iii. gofyn am wybodaeth am amgylchiadau ariannol a phersonol y defnyddiwr fel sy'n briodol i'r mater cyflwyno;
 - iv. cymryd dull rhagataliol i nodi defnyddwyr mewn amgylchiadau bregus a theilwra sesiynau i ddiwallu eu hanghenion cyn belled ag y bo modd;
 - v. cyfeirio, atgyfeirio neu drosglwyddo defnyddwyr mewn amgylchiadau bregus i wasanaethau arbenigol yn ôl yr angen, gan gyfeirio'n benodol at bobl mewn argyfwng emosiynol neu ariannol aciwt;
 - vi. tynnu sylw'r defnyddiwr at ffynonellau gwybodaeth, arweiniad neu gyngor eraill, fel sy'n briodol ac ar adegau perthnasol yn ystod y sesiwn;
 - vii. nodi a darparu ar gyfer gwybodaeth berthnasol i'r defnyddiwr, yr opsiynau a'r camau nesaf iddynt eu cymryd, ac egluro gan bwy;
 - viii. hysbysu'r defnyddiwr am reoli ei ddata personol;
 - ix. rhoi gwybodaeth i ddefnyddwyr am fathau penodol o gynhyrchion neu wasanaethau ariannol a allai fod yn berthnasol a manteision ac anfanteision posibl y rhain, yn ôl yr angen;
 - x. cyfeirio defnyddwyr at gyfeiriadur neu restr arall o gynghorwyr ariannol neu ddarparwyr gwasanaethau neu gynhyrchion ariannol, yn ôl yr angen; a;
 - xi. cyfeirio defnyddwyr at eu darparwr cynnyrch presennol lle mae angen gwybodaeth bellach ar y defnyddiwr y gall y darparwr ei darparu, neu lle mae'n ofynnol i'r darparwr hwnnw i gymryd camau i weithredu un o'u hopsiynau.

Dylai unrhyw ymarferydd sy'n darparu arweiniad heb ei reoleiddio ddarparu'r gwasanaeth i'r lefel berthnasol o gymhwysedd a nodir yn Fframwaith Cymhwysedd Canllawiau Arian MaPS i ymarferwyr.

- b. Rhaid i ymarferwyr cyngor ar ddyledion sicrhau eu bod yn:
 - i. nodi unrhyw faterion brys sy'n gysylltiedig â dyledion y defnyddiwr;
 - ii. rhybuddio defnyddwyr am ffynonellau gwybodaeth, arweiniad a chyngor eraill fel y bo'n briodol ac ar adegau perthnasol yn ystod, neu'n dilyn yr ymyrraeth;
 - iii. creu a chynnal cofnod manwl o ddefnyddwyr;
 - iv. rhoi cofnod i ddefnyddwyr o'u hymyrraeth cyngor a'u gweithredoedd cytunedig;
 - v. gall ymarferwyr hefyd ddarparu ymyriadau sydd y tu allan i strwythur y sesiwn a all gynnwys cefnogaeth hunangymorth.

- c. Rhaid i ymarferwyr arweiniad arian sicrhau eu bod yn:
- i. gwneud y defnyddiwr yn ymwybodol o sgamiau ariannol a sut i ddelio â nhw, pan fo hynny'n briodol;
 - ii. addasu eu sesiynau canllaw i fodloni amgylchiadau penodol defnyddwyr, a lle bo angen, cyfeirio at sefydliadau a all gynnig arweiniad neu gyngor arbenigol.
- ch. Rhaid i bob ymarferydd arweiniad pensiwn sicrhau eu bod yn:
- i. gwneud ymholiadau digonol i sefydlu'r math o pensiwn y mae'r defnyddiwr yn ymholi amdano;
 - ii. gwneud defnyddwyr yn ymwybodol o fanteision siopa o gwmpas, tynnu sylw ac egluro costau a chodi tâl, lle bo hynny'n briodol;
 - iii. sicrhau, lle bo hynny'n briodol, bod y defnyddiwr yn ymwybodol o sgamiau pensiwn a sut i ddelio â nhw.
- d. Yn ogystal â gofynion 2d, rhaid i ymarferwyr Rhyddid Pensiwn hefyd sicrhau:
- i. tynnu sylw'r defnyddiwr at y goblygiadau treth posibl a / neu rwymedigaethau dyled a'u cyfeirio at wasanaethau cymorth, fel sy'n briodol.

Sianeli Cyflenwi

Safon 3

3. Mae defnyddwyr yn ymgysylltu â MaPS a'i bartneriaid cyflenwi mewn sawl ffordd, ac mae hyn yn parhau i ehangu gyda datblygiadau technolegol. Nod MaPS yw sicrhau nad yw'r sianeli cyflenwi sydd ar gael yn rhwystr i ddefnyddwyr ymgysylltu â gwasanaethau. Felly, rhaid i wasanaethau:
- a. Cyflwyno arweiniad a chynghor trwy sianeli cyflenwi addas a phriodol (er enghraifft, wyneb yn wyneb, ffôn, gwe-sgwrs, ysgrifenedig ac ar-lein).
 - b. Dangos bod sianeli cyflenwi priodol wedi'u nodi trwy dynnu ar y dystiolaeth orau sydd ar gael am anghenion, ymddygiadau a hoffterau defnyddwyr, er mwyn sicrhau bod cynghor ac arweiniad yn cael eu darparu mewn ffyrdd hygyrch a chyfleus.
 - c. Sicrhau fod cyflwyno'r wybodaeth yn gyson ar draws y gwahanol sianeli cyflenwi oni bai bod rheswm da dros beidio iddo beidio â bod.
 - ch. Bod yn hyblyg o ran dull darparu gwasanaeth, gyda defnyddwyr sy'n defnyddio'r gwasanaeth yn gallu newid i sianel gyflenwi wahanol. Pan fydd defnyddwyr yn newid sianeli cyflenwi, mae dyblygu'r wybodaeth neu'r arweiniad a ddarperir yn fach iawn.

Yn ogystal, rhaid i MaPS:

- d. Sicrhau fod y gwasanaeth yn hygyrch i ddefnyddwyr yn unol â gofynion Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus (Adran 75 Gogledd Iwerddon). Er mwyn cwrdd â'r gofyniad hwn, rhaid i MaPS gynnal Asesiad Effaith Cydraddoldeb a Bregusrwydd (EVIA), gyda chefnogaeth gan bartneriaid darparu gwasanaeth i gwblhau'r asesiad. Mae angen ymgymryd â'r EVIA ar gyfer unrhyw wasanaeth neu gynnig newydd neu

newid sylweddol sy'n cael ei ddatblygu, ac ar gyfer gwasanaethau a gomisiynir ar yr adeg adnewyddu.

- dd. Sicrhau fod canlyniad yr EVIA yn pennu'r hyn sy'n ofynnol ar gyfer grwpiau agored I niwed, yr angen am unrhyw gymorth ychwanegol, neu broses trosglwyddo ar gyfer y rhai na ellir mynd i'r afael â'u hanghenion yn syml.

Safonau Proffesiynol

Safon 4

- 4. Rhaid i MaPS neu ei bartneriaid cyflenwi sicrhau bod gwasanaethau'n cael eu darparu i'r safonau proffesiynol uchaf, a rhaid iddynt fod â: neu lynu wrth:
 - a. Aelodaeth o'r cyrff a'r cymdeithasau rheoleiddio neu broffesiynol priodol, lle bo hynny'n berthnasol.
 - b. Rhaglen ar gyfer hyfforddiant cychwynnol ac yna datblygiad proffesiynol parhaus i'w ymarferwyr.
 - c. Proses i reoli, adolygu a chynnal y safonau proffesiynol ar gyfer ymarferwyr sy'n gweithio ar eu rhan.
 - ch. System rheoli perfformiad ac adrodd ar gyfer gwasanaethau a ddarperir a'i ymarferydd.
 - d. Strwythur llywodraethu sefydliadol lefel uchel sy'n nodi meysydd cyfrifoldeb allweddol.
- dd Y Fframwaith Cymhwysedd Canllawiau Arian ar gyfer ymarferwyr sy'n darparu arweiniad heb ei reoleiddio.

Cyflenwi Arbenigol

Safon 5

- 5. Rhaid i arbenigwr sy'n darparu gwasanaethau sicrhau ei fod wedi neu yn cadw at:
 - a. Hyfforddiant neu gymwysterau perthnasol i gyflawni'r arweiniad neu'r gwaith cyngor penodol sy'n cael ei ddarparu i ddefnyddwyr.
 - b. Aelodaeth o gyrff a chymdeithasau proffesiynol priodol, lle bo hynny'n berthnasol.
 - c. Rhaglen o ddatblygiad proffesiynol parhaus, i gael y wybodaeth ddiweddaraf a gwella eu sylfaen wybodaeth.

Cyfathrebu

Safon 6

- 6. Mae cyfathrebu da yn hanfodol er mwyn sicrhau bod defnyddwyr yn derbyn ac yn deall gwybodaeth, arweiniad neu gyngor a ddarperir. Felly, rhaid i wasanaethau:

- a. Ystyried anghenion gwybodaeth defnyddwyr sy'n defnyddio'r gwasanaeth, a chyfleu gwybodaeth iddynt mewn modd priodol, clir a diduedd, sy'n addas ar gyfer y gynulleidfa darged.
- b. Sicrhau yr ymdrinnir â phob cyfathrebiad ysgrifenedig neu ffôn o fewn lefelau gwasanaeth y cytunwyd arnynt ac ar gyfer y rhai sydd â nodweddion gwarchoddedig neu mewn amgylchiadau bregus.
- c. Codi ymwybyddiaeth defnyddwyr o'r wybodaeth a'r arweiniad mewn ffyrdd sy'n canolbwyntio, yn amserol ac yn berthnasol. Mae hyn yn cynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i, dargedu cynulleidfaoedd penodol o'r defnyddwyr sydd fwyaf mewn angen.
- ch. Sicrhau fod yr holl wybodaeth, arweiniad, cyngor ac offer sy'n cael eu darparu neu sydd ar gael i ddefnyddwyr yn cael eu hasesu o bryd i'w gilydd i sicrhau eu bod yn gyfredol ac o ansawdd da.

Rheoli Cwynion

Safon 7

7. Weithiau gall materion godi gyda darparu gwasanaeth, neu gall defnyddiwr deimlo y gallai'r gwasanaeth a dderbyniwyd fod wedi'i ddarparu'n well. Mae cael proses dda o reoli cwynion yn cynorthwyo'r gwelliant o ran darparu gwasanaethau ac yn rhoi hyder i ddefnyddwyr gwasanaeth. Felly, rhaid i wasanaethau:
 - a. Bod â pholisi cwynion a phrosesau wedi'u dogfennu ar waith i sicrhau bod cwynion defnyddwyr mewn cysylltiad â darparu gwasanaeth yn cael eu hymchwilio'n deg, yn gyson ac yn brydlon. Yn ogystal, rhaid i'r broses a'r canlyniad gael eu cyfleu'n glir i ddefnyddwyr.
 - b. Paratoi adroddiadau ar nifer y cwynion a'u datrys, yn flynyddol neu fel sy'n ofynnol gan gontractau neu gytundebau penodol.

Sicrwydd a Monitro

Safon 8

8. Mae sicrwydd a monitro yn rhannau allweddol o sicrhau bod y safonau'n cael eu cyflawni a bod unrhyw faterion neu broblemau'n cael eu nodi a'u trin. Felly, rhaid i MaPS a'i bartneriaid cyflenwi:
 - a. Monitro cymhwysiad y safonau, a lle bo angen, cydweithredu â swyddogaethau Sicrwydd Ansawdd, Archwilio Mewnol a Chydymffurfiaeth MaPS a'u cefnogi.
 - b. Yn gallu darparu gwybodaeth am werth am arian, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd ei bolisiau, ei weithrediadau, a statws ei gydymffurfiaid â rhwymedigaethau statudol.
 - c. Sicrhau bod polisi rheoli risg, rheolaethau ac adroddiadau ar waith ac yn cael eu gweithredu fel rhan o'i weithgareddau rheoli gwasanaeth rheolaidd.

Rheoli Cofnodion / Data

Safon 9

9. Mae'r gofynion ar gyfer rheoli cofnodion a data personol wedi'u nodi yn y ddeddfwriaeth berthnasol a rhaid i MaPS neu bartneriaid cyflenwi:
 - a. Bod â system a phroses ar waith i unigolion gael mynediad i'w cofnodion ac i unigolion arfer eu hawliau data.
 - b. Trefnu i gadw cofnodion trefnus i gael arweiniad neu gyngor penodol. Rhaid i hyn fod yn ddigonol i alluogi monitro neu adolygu cydymffurfiad â'r safonau hyn. Rhaid cadw cofnodion am gyfnod fel y'u dogfennir yn y polisiau cadw data.
 - c. Hysbysu'r holl doriadau data neu system trwy'r sianeli priodol.

Rheoli Perfformiad

Safon 10

10. Mae rheoli perfformiad yn rhan allweddol arall o sicrhau bod y safonau'n cael eu cyflawni a bod unrhyw faterion neu broblemau'n cael eu nodi a'u trin. Felly, rhaid i MaPS:
 - a. Sicrhau fod prosesau adrodd rheolaidd ar waith. Gall y rhain fod ar ffurf adroddiadau gwybodaeth rheolaeth sefydliadol fewnol neu adroddiadau allanol i gyrrff cyllido neu oruchwylio.

Bydd MaPS yn monitro perfformiad partneriaid cyflenwi yn unol â'u cytundebau masnachol.

Felly, rhaid i bartneriaid cyflenwi:

- b. Cadw at yr amodau adrodd a monitro fel y nodwyd yn eu cytundeb neu gontract.
- c. Ymgysylltu â MaPS trwy gyfarfodydd monitro rheolaidd a chynyddu achosion o ddiffyg cydymffurfio neu danberfformio yn rhagweithiol.

Gwersi a Ddysgwyd

Safon 11

11. Mae gwersi a ddysgwyd o ddarparu gwasanaethau presennol yn allweddol i wella'r safonau a'r effaith a'r canlyniadau i ddefnyddwyr sy'n defnyddio gwasanaethau MaPS. Felly, rhaid i MaPS a'i bartneriaid cyflenwi:
 - a. Sicrhau fod proses a rennir ar waith i adolygu effaith y safonau yn flynyddol a nodi gwersi a ddysgwyd gan lywio gwelliannau yn y dyfodol.
 - b. Cydweithio i rannu deallusrwydd, arfer gorau, a mewnwleidiad mewn perthynas â'r safonau i nodi bylchau mewn gwasanaethau.
 - c. Cydweithio trwy fentrau cyd-ddylunio ac arloesi i brofi modelau gwasanaeth newydd a allai ddatblygu'r safonau i ddiwallu anghenion newidiol defnyddwyr.
 - ch. Sicrhau bod gwybodaeth a geir o gwynion defnyddwyr a'u canlyniadau yn llywio'r broses gwersi a ddysgwyd i wella gwasanaethau yn y dyfodol.
 - d. Rhannu gwybodaeth a gafwyd o fewnwleidiad ehangach i ddefnyddwyr a allai gynorthwyo i wella'r safonau.

Telerau a Diffiniadau Safonau MaPS

Term	Diffiniad
Cyngor	Yn cynnwys argymell cynnyrch neu gamau gweithredu penodol i'w cymryd o ystyried amgylchiadau a nodau ariannol defnyddiwr. Bydd hyn yn cael ei bersonoli, yn seiliedig ar y wybodaeth a ddarperir. Bydd cyngor yn cael ei ddarparu gan unigolyn cymwys a rheoledig neu ar-lein gan sefydliad rheoledig. Mae darparwyr cyngor yn gyfrifol ac yn atebol am gywirdeb, ansawdd ac addasrwydd yr argymhelliad a wnânt, ac rydych yn cael eich amddiffyn gan y gyfraith. Bydd yn argymell beth ddylech chi ei wneud.
Cydymfurfiaeth	Cydymffurfio wrth gyflawni gofynion swyddogol neu gyfreithiol.
Defnyddwyr	Aelodau o'r cyhoedd sy'n defnyddio gwasanaethau MaPS, neu'r rhai a all ddefnyddio gwasanaethau MaPS yn y dyfodol.
Datblygiad proffesiynol parhaus	Gweithgareddau dysgu proffesiynol y mae gweithwyr proffesiynol yn cymryd rhan ynddynt i ddatblygu a gwella eu galluoedd, eu gwybodaeth a'u sgiliau. Fel nad yw cymwysterau a gwybodaeth academaidd ac ymarferol yn dyddio nac yn ddarfodedig, gan ganiatáu i unigolion 'uwchraddio sgil' neu 'ail-sgiliau' eu hunain yn barhaus.
Torri Data / System	Digwyddiad diogelwch lle mae data sensitif, gwarchoddedig neu gyfrinachol yn cael ei gopïo, ei drosglwyddo, ei weld, ei ddwyn neu ei ddefnyddio gan unigolyn heb awdurdod.
Addasu Dyled	Diffiniad wedi'i gymryd o Orchymyn Deddf Gwasanaethau Ariannol a Marchnadoedd 2000 (Gweithgareddau Rheoledig) 2001 - <p>(1) Pan gaiff ei gynnal mewn perthynas â dyledion sy'n ddyledus o dan gytundeb credyd—</p> <p>(a) trafod gyda'r benthyciwr, ar ran y benthyciwr, delerau ar gyfer rhyddhau dyled,</p> <p>(b) cymryd drosodd, yn gyfnewid am daliadau gan y benthyciwr, rwymedigaeth y person hwnnw i ryddhau dyled, neu</p> <p>(c) unrhyw weithgaredd tebyg sy'n ymwneud â diddymu dyled, yn fath penodol o weithgaredd.</p> <p>(2) Pan gaiff ei gynnal mewn perthynas â dyledion sy'n ddyledus o dan gytundeb llogi defnyddwyr—</p> <p>(a) trafod gyda'r perchennog, ar ran y llogwr, delerau ar gyfer rhyddhau dyled,</p> <p>(b) cymryd drosodd, yn gyfnewid am daliadau gan y llogwr, rwymedigaeth y person hwnnw i ryddhau dyled, neu</p> <p>(c) unrhyw weithgaredd tebyg sy'n ymwneud â diddymu dyled, yn fath penodol o weithgaredd.</p>

Sianel dosbarthu	Pwynt mynediad defnyddiwr at ddarparwr gwasanaeth, arweiniad neu wybodaeth. Gall hyn gynnwys pwyntiau mynediad traddodiadol (e.e., ffôn, llythyr, ac ati) neu bwyntiau mynediad digidol (e.e., e-bost, apiau symudol, gwefannau, gwe-we ac ati).
Partner / Partner Cyflenwi	Sefydliadau sy'n darparu gwasanaethau ar ran MaPS trwy naill ai gytundeb grant neu gontract masnachol.
Cyfeiriadur cyngorwyr ariannol	Rhestr o gynghorwyr ariannol achrededig yr FCA.
Gorfodi	Deddf o sicrhau cydymffurfiad a chydymffurfiad â chanllawiau neu reolau
Cydraddoldeb	Cydraddoldeb wrth ddarparu gwasanaeth - a welir yn bennaf trwy Ddyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus (Adran 75 Gogledd Iwerddon).
Gofynion Rheoleiddio FCA	Gofynion ar gyfer ymarfer fel y'u pennir gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol.
Gwasanaethau neu gynhyrchion ariannol	Mae gwasanaethau ariannol yn cyfeirio at ystod eang o weithgareddau mwy penodol fel bancio, buddsoddi ac yswiriant. Mae gwasanaethau ariannol wedi'u cyfyngu i weithgaredd cwmnïau gwasanaethau ariannol a'u gweithwyr proffesiynol tra mai cynhyrchion ariannol yw'r nwyddau, cyfrifon neu'r buddsoddiadau gwirioneddol y maent yn eu darparu.
Am ddim yn y man mynediad	Dim tâl i'r defnyddiwr am ddefnyddio'r gwasanaeth.
Cytundeb grant	An Cytundeb rhwng MaPS a sefydliadau allanol sydd â statws elusennol i ddarparu gwasanaethau i ddefnyddwyr sy'n cael eu hariannu gan grant.
Canllawiau	Gwasanaeth diduedd yw canllawiau a fydd yn helpu defnyddiwr i nodi ei opsiynau a lleihau eich dewisiadau ond ni fydd yn dweud wrth y defnyddiwr beth i'w wneud na pha gynnyrch i'w brynu; eu penderfyniad hwy ydyw.
Diduedd	A yw yng nghyd-destun darparu arweiniad neu gyngor yn seiliedig ar feini prawf gwrthrychol, yn hytrach nag ar sail gogwydd, rhagfarn, neu ffafrio'r budd i un person (neu sefydliad) dros un arall am resymau amhriodol
Gwersi a ddysgwyd	Gwybodaeth a gafwyd o fethiannau a llwyddiannau profiad (au).
Gwasanaeth Arian a Phensiynau	Sefydliad a grëwyd o dan Ddeddf Canllawiau Ariannol a Hawliadau 2018 a'i weledigaeth yw 'Pawb yn gwneud y mwyaf o'u harian a'u pensiynau'.
Fframwaith Cymhwysedd Canllawiau Arian	Mae'r fframwaith cymhwysedd canllaw arian yn nodi'r sgiliau, y wybodaeth a'r ymddygiadau sy'n ofynnol i ddarparu arweiniad diduedd ar reoli arian a lles ariannol yn y gofod heb ei reoleiddio.
Heb ei reoleiddio	Ddim yn ddarostyngedig i reoliad.

Rheoli Perfformiad	Dull a ddefnyddir i fonitro, asesu, rheoli a delio â pha mor dda y mae rhywbeth yn gweithredu yn erbyn y safon a ddymunir.
Ymarferydd	Cynghorydd dyled sy'n darparu gwybodaeth a chynghor rheoledig, neu ganllaw sy'n darparu gwybodaeth ac arweiniad heb ei reoleiddio yn uniongyrchol i ddefnyddiwr.
Safonau proffesiynol	Safonau gofynnol ar gyfer proffesiwn penodol.
Rheoledig	Wedi'i reoli gan reolau neu reoliadau.
Gwasaneth	Gwasanaethau naill ai'n cael eu darparu'n uniongyrchol yn fewnol neu'n allanol trwy bartner cyflenwi
Corff Canllawiau Ariannol Sengl	Enw blaenorol y Gwasanaeth Arian a Phensiynau, y corff a ddaeth i fodolaeth o ganlyniad i Ddeddf Canllawiau Ariannol a Hawliadau 2018.
Arbenigwr	Ymarferwyr sydd ag arbenigedd pwnc ar gyfer amgylchiadau penodol, neu wasanaeth a chynhyrchion ariannol, neu wasanaethau a all gefnogi anghenion anariannol defnyddwyr (e.e. lles, tai, cyflogadwyedd).
Gwybodaeth amserol a pherthnasol	Gwybodaeth berthnasol a ddarperir ar adeg sy'n ddefnyddiol ac yn briodol.
Darparwyr dibynadwy	Darparwyr gwasanaeth yr ystyrir ei fod yn enw da.
Tanberfformio	Ddim yn perfformio ar lefel a bennwyd yn flaenorol.
Defnyddwyr mewn amgylchiadau bregus	Defnyddiwr sy'n profi bregusrwydd oherwydd un neu fwy o'r ffactorau canlynol: 1. Person sy'n profi gwytnwch isel; 2. Nodwedd bersonol fel cyflwr iechyd meddwl difrifol neu nam gwybyddol; 3. Effaith digwyddiad bywyd diweddar fel profedigaeth ddiweddar; 4. Lefel isel o sgiliau sy'n ofynnol ar gyfer gallu ariannol da.